

**Tartu Kristjan Jaak
Petersoni Gümnaasium**

ÕPPEKAVA

Tartu 2026

SISUKORD

I ÜLDOSA	3
§ 1. Visioon	4
§ 2. Missioon	4
§ 3. Kooli tegevuse eesmärgid ja põhiväärtused	4
1. Kooli eesmärgid	4
2. Kooli põhiväärtused	5
§ 4. KJPG ülesanded	5
§ 5. Õppimise käsitlus	7
§ 6. Pädevuste kujundamine KJPG-s	7
§ 7. Üldpädevused ja neid toetavad tegevused KJPG-s	8
§ 8. Läbivad teemad KJPG õppekavas	14
§ 9. Õppe- ja kasvatuse korraldus	16
1. Õppeperioodid, kursused ja õppemaht	16
2. Iseseisva õppe korraldus	17
3. Koostöö kooliväliste organisatsioonidega ja õppe mitmekesistamine	17
4. Õppeainete- ja ainevaldkondade vahelise lõimingu põhimõtted	18
§ 10. Õppekeskkond ja selle mitmekesistamiseks kavandatud tegevused	18
Tehnoloogiliste lahenduste kasutamine õppekeskkonnas:	21
§ 11. Kohustuslike kursuste tunnijaotusplaan	21
§ 12. Moodulite kursuste tunnijaotusplaan	22
§ 13. Valikainete tunnijaotusplaan	25
§ 14. Õpilase individuaalne õpitee	25
§ 15. Õpilase teavitamine ja nõustamine, karjääriteenuste korraldus	26
1. Ainekavad ja kursusekavade ülesehitus	26
2. Õppeinfosüsteemi Stuudium kasutamine ja tundide märkimine	26
3. Karjääriõpetus ja nõustamine	27
§ 16. Hindamine	27
1. Kujundav hindamine KJPG-s	27
2. Eristav ja mitteeristav hindamine	28
3. Hinde kujunemine	29
4. Hinnetest ja hinnangutest teavitamine	30
§ 17. Hinde vaidlustamine	31
§ 18. Järelevastamine	31
§ 19. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	31
§ 20. Individuaalne õppekava	32
§ 21. Koolieksamid	33
§ 22. Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus	34
§ 23. CertiLingua sertifikaat	34

§ 24. Väljalangemisohus õpilase leidmine ja toetamine	35
§ 25. Kooli nimekirjast kustutamine	36
§ 26. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus	37
§ 27. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	37

I ÜLDOSA

§ 1. Visioon

Head õpikeskkonda ja innovaatilisi lahendusi pakkuv gümnaasium, mis aitab noortel kujuneda mitmekülgseks haritud maailmakodanikeks.

§ 2. Missioon

Loome motiveeritud noortele arengut toetava keskkonna, mis arvestab iga noore vajadusi ja huve.

§ 3. Kooli tegevuse eesmärgid ja põhiväärtused

1. Kooli eesmärgid

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumi tegevuse eesmärgid on järgmised (vt tabel 1):

- 1) õpilased omandavad teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses;
- 2) õpilased leiavad endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda oma edasine haridustee;
- 3) õpilased teadvustavad eesmärkide püstitamise vajalikkust ja suudavad oma eesmärged saavutada erinevates eluvaldkondades.

Tabel 1. KJPG 2025-2029 arengukava eesmärgid võtmevaldkondades

Tabel 1. Kõige 2023-2029 arengukava eesmärgid võimevõimekonnades		
1. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ		
1.1. Õppimise ja õpetamise protsessis arvestatakse õppija eripära ning toetatakse tema eesmärged ja terviklikku arengut	1.2. On loodud toetav õpikeskkond, kus tagasisidestamine ja hindamine aitab ennast tundma õppida ja areneda	
2. ÕPPEKORRALDUS, ÕPPEKAVA ARENDUS JA PROFESSIONAALNE ARENG		
2.1. Paindlik õppekorraldus ja õppevormide paljusus	2.2. Kaasav, süsteemne ja tõenduspõhine õppekava arendus	2.3. Tänapäevased õppemeetodid ja pedagoogiline enesetäiendamine
3. JUHTIMINE JA KOOSTÖÖ		
3.1. Võtmetulemustel põhinev ja kooliperega arvestav juhtimine	3.2. Väärtustele, koostööle ja arengule suunatud koolikultuur	3.3. Aktiivne koolielu ja partnerlus
4. RESSURSID JA KESKKONNAD		

4.1. Vaimset, sotsiaalset ja füüsilist heaolu toetav õppe- ja töökeskkond	4.2. Nüüdisaegne info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

2. Kooli põhiväärtused

- 1) Õppijakesksus. Otsustamisel ja arendustegevuses lähtutakse eelkõige õpilase vajadustest. Tähtis on aus, avatud ja partnerit austav suhtlemisstiil.
- 2) Hea haridus. Kõik osapooled – olgu siis õpikeskkonna kujundajad, õpetajad või õppijad – annavad endast parima vastavalt oma rollile ning pingutavad maksimaalselt.
- 3) Säilenõtkus. Õpilastel võimaldatakse omandada laiapõhjaline haridus, mis toetab elukestvat õpet. Kõik organisatsiooni liikmed tegelevad pidevalt enesearendamisega.

Need väärtused on kogu koolielu, -kultuuri ja õppekava aluseks. Õppijakesksus, hea haridus ja säilenõtkus on väärtused, mida soovime kogeda igapäevases õppetöös, kuid mis on ka meie tegutsemise aluseks otsustamisel, planeerimisel ja hindamisel.

Õppijakesksuse aluseks on viisakas suhtlemine, mis tähendab eelkõige ausat, avatud ja partnerit austavat suhtlemisstiili. Kogu kommunikatsioon koolis on viisakas, aus, avatud ja suhtluspartnerit austav. Otsustamisel ja arendustegevuses lähtutakse eelkõige õpilase heaolust. Viisakas suhtlemine on aluseks tolerantsusele ja lugupidavatele suhetele. Kooli töötajad on oma tegevuses diskreetsed, tolerantsed, suhtlemises avatud ja väärtustavad nii igaühe panust kui ka koostööd, olles pidevalt eeskujuks õpilastele.

Hea haridus tähendab igaühe maksimaalset pingutust nii õpikeskkonna kujundamisel kui õppimisel. Õpetamisel kasutatakse parimaid kaasaegseid vahendeid ja efektiivseid metoodilisi võtteid. Õpetajad on kursis oma valdkonna didaktika uusimate suundadega. Nii õpetamisel kui õppimisel pingutatakse, et saavutada parimat tulemust oma võimeid arvestades.

Säilenõtkus on meie kooli õpilastele eelkõige kestvate teadmiste ja laiapõhjalise hariduse võimaldamine. Koolis saadav haridus tagab haridusastmetel edasiliikumiseks vajalikud oskused ja teadmised ning valmisoleku elukestvaks õppeks. Olulisi teadmisi ja tegevusi eristatakse ebaolulistest. Aega kui piiratud ressursi hinnatakse. Õpilased ja õpetajad tegelevad pidevalt enesearendamisega.

§ 4. KJPG ülesanded

KJPG ülesanded on järgmised:

- 1) luua heal tasemel õpitingimused ja tasakaalustatud õppekava, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis loovad eelduse jätkata õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes;
- 2) tagada, et teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ning arendamine toimuks kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena;
- 3) arendada õpilases kodanikuoskusi, -aktiivsust ja -vastutust;
- 4) arendada õpilase iseseisvust, et kooli lõpuks oleks tal kujunenud oma maailmapilt ja adekvaatne enesehinnang, iseseisva õppimise oskus, soov ja oskused koostööks;
- 5) tutvustada õpilast edasise haridustee võimalustega ning tõsta teadlikkust enda võimetest ja karjäärivalikutest;
- 6) seista eesti rahvuse ja rahvuslike distsipliinide säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse nii õppetegevuses kui ka väljaspool seda erilist tähelepanu eesti keele õppele;
- 7) tagada õppemoodulite kaudu tingimused, mis võimaldavad õpilastel leida võimetekohane tegevusvaldkond või maksimaalselt arendada edasi enda huvisid ja leida valdkond, millega siduda edasine haridustee;
- 8) tagada õpilastele tervisekaitse normide kohane päevakava, õppekorraldus ja -koormus ning toitlustamine;
- 9) korraldada koolitervishoiuteenuse kättesaadavus;
- 10) luua õpilastele tingimused kultuuri- ja sporditegevuseks;
- 11) luua koolitöötajatele tingimused oma erialaste ja pedagoogiliste teadmiste rakendamiseks ning täiendamiseks;
- 12) kasutada koolile eraldatud ressursse sihipäraselt ja mõistlikult õppe- ja kasvatustegevuse kvaliteedi tagamiseks;
- 13) teha kooli eesmärkide täitmisel koostööd õpilaste seaduslike esindajatega (edaspidi vanemad), haridusosakonna, sotsiaal- ja tervishoiutöötajate, lastekaitse spetsialistide, teiste koolide ning muude organisatsioonide ja isikutega nii Tartu linnas, Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil. Õpilaste edasise haridustee kindlustamiseks kaasatakse ka väljastpoolt gümnaasiumi erinevaid partnereid, kes toetavad elukestvat õpet, innovaatilisust, kvaliteetset teadusharidust;
- 14) viia läbi tööalaseid koolitusi;
- 15) tagada koolipere vaimne ja füüsiline turvalisus ning tervisekaitse.

§ 5. Õppimise käsitlus

Õppimise käsituse põhiseisukohad KJPG-s:

- 1) õppimist käsitatakse õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikuses toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja elukeskkonnaga, toetudes olemasolevatele teadmistele;
- 2) õppe- ja kasvatustegevuses võimaldatakse õpilastel seada isiklikke sihte, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning leida erinevaid meetodeid katsetades neile sobivaim õpistiil;
- 3) õppimist nähakse pideva protsessina, mis toimub erinevates keskkondades, kusjuures kool on vaid üks õpikontekst paljude hulgas;
- 4) õppimist mõistetakse õppijas toimuva muutusena, mida õpetaja saab suunata ja toetada, kuid vaid kaudselt kontrollida;
- 5) õppeprotsessi keskmeks on õpilase aktiivne teadmiste konstrueerimine, mille toetamiseks luuakse iseseisvat õppimist, initsiatiivi, ettevõtlikkust ja vastutustunnet soodustav keskkond;
- 6) õppetöö lähtub väljundipõhisuse põhimõttest, kus keskne rõhuasetus on õpitulemuste saavutamisel ning kus õpetamine ja õpikeskkond täidavad õppimist toetavat rolli;
- 7) eesmärkide seadmine muudab õppeprotsessi loogiliseks ja hindamise paremini kavandatavaks, eeldades, et õpitulemused on fikseeritud, kõigile teada ning suunatud õpitu mõistmisele;
- 8) väljundipõhine lähenemine rõhutab pideva tagasiside ja kujundava hindamise kriitilist tähtsust õppeprotsessi terviklikkuse tagamisel;
- 9) sõnastatud õpitulemused (võtmetulemused) võimaldavad õpetajal valida eesmärgipäraseid õpetamismeetodeid ning täpsustada õppesisu omandamise määra, taset ja konteksti;
- 10) õpimotivatsiooni ja aktiivset osalust toetatakse õpitava asjakohasuse selgitamise ning senisest parema eluga seostamise kaudu.

§ 6. Pädevuste kujundamine KJPG-s

Üldpädevused on oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult, paindlikult ja tulemuslikult toimida ning on oluline inimeseks ja kodanikuks kujunemisel. Üldpädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamine toimub õppekava erinevatel tasanditel ja on kirjeldatud protsessijuhendites.

1. Üldpädevusi kujundatakse:

- 1) kõigi ainete õpitulemuste kaudu,
- 2) läbivate teemade käsitlemisel ainetundides ja tundide väliselt,
- 3) juhendatud iseseisva õppimise ja
- 4) kooli õppekorralduse ja vaimse ning sotsiaalse keskkonna kaudu.

2. Valdkonnapädevused on konkreetse ainevaldkonna teadmised, oskused, hoiakud.

Valdkonnapädevusi kujundatakse:

- 1) ainevaldkonna õpitulemuste,
- 2) praktiliste ülesannete,
- 3) uurimis- ja praktiliste tööde,
- 4) konkreetse ainevaldkonnaga seotud läbivate teemade käsitlemise kaudu ainetundides ja tundide väliselt.

Üldpädevuste kujunemist toetavad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli, kodu ja kogukonna koostöös.

§ 7. Üldpädevused ja neid toetavad tegevused KJPG-s

1. Kultuuri- ja väärtuspädevus

Kultuuri- ja väärtuspädevus tähendab suutlikkust hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) eesmärgistatud ja süsteemsele väärtusarendusele, mille aluseks on väärtuspõhine õppekava ja väärtuskasvatust toetav õpikeskkond;
- 2) regulaarsele andmepõhisele väärtusanalüüsile, mida teostatakse õpilasuuringute, küsitluste, tagasiside ja arenguveestluste andmete põhjal;
- 3) gümnaasiumi riikliku õppekava alusväärtuste järgimisele tegevuste kavandamisel ning õpilastega nende väärtuste üle arutlemisele;
- 4) kooli deklareeritud põhiväärtuste järgimisele ning Eesti ja maailma kultuuripärandi tähtsustamisele;
- 5) kultuuri- ja väärtuskasvatuse elluviimisele igapäevase õppetegevuse, meetodite valiku ja õppetööd toetavate ürituste kaudu, kaasates partnereid;
- 6) igapäevase loomingu, aja, individuaalse eripära ja põhiõiguste väärtustamisele nii õpikeskkonnas kui ka õppetegevustes;
- 7) analüüsi-, koostöö-, initsiatiivi- ja dialoogivõimalusi pakkuvate õppemeetodite rakendamisele;

- 8) päevakajaliste sündmuste ning ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevate aktuaalsete küsimuste üle arutlemisele;
- 9) erialaekspertide ja väärtuskonfliktide analüüsimiseks sobilike külalislektorite kaasamisele õppeprotsessi.

2. Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Sotsiaalne pädevus on suutlikkus ennast teostada, toimida aktiivse, teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust, teada ning järgida ühiskondlikke väärtusi ja põlvkondlikke väärtusi; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates olukordades; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis.

Sotsiaalne pädevus saavutatakse õppeprotsessis erinevate meetodite kasutamisega, nagu rühmatöö, paaritöö, diskussioonid, simulatsioonid, rollimängud, esitlused, projektid, esseed, referaatide kirjutamine. Sotsiaalne pädevus on kajastatud kõigis ainekavades. Suurem osakaal on sotsiaallainetel, mis annavad oskuse orienteeruda ühiskondlikus elus, mõista tänapäeva ja mineviku nähtusi ning tendentse. Sotsiaallainete õppimise kaudu saavutatavad sotsiaalsed pädevused annavad oskuse toime tulla tänapäeva ühiskonnas, kasvatavad vastutustunnet ühiskonna ja kaaskodanike ees. Sotsiaalne pädevus annab võimaluse ennast edukalt teostada kodanikuna ühiskonnas. Sotsiaalset pädevust hinnatakse kõigis õppeainetes vastavalt ainekavadele.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisel keskendutakse allpool välja toodud aspektidele:

- 1) vastutustunne kujuneb kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ära kuulamist ja üksteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll selle juures on oskuses asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida;
- 2) demokraatlik mõtteviis kujuneb igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad kursuse alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on

hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised;

- 3) õpilane on õppeprotsessis partner, õpetajad võtavad kursuse lõpus tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta. Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskuju. Ei saa nõuda, et õpilane täidaks reeglit, mida õpetaja ise ei täida;
- 4) tähtis on arendada õpilaste koostööoskust. Kui õpetaja viib tunnis läbi rühmatöö, siis pärast seda analüüsitakse ka meeskonnatöö oskusi;
- 5) kool soodustab ja tunnustab õpilaste kodanikuaktiivsust läbi osalemise näiteks vabatahtlikus töös, õpilasesinduse või ka praktiliste või uurimuslike tööde raames.
- 6) õpilane osaleb ühiskondlikus elus: käib valimas, osaleb Eesti Vabariigi tähtpäevade erinevatel üritustel (aktused, Eesti lipu päev, Tartu rahu jne.) ja külalisõpetajate (poliitikud, ühiskonnategelased jt) tundides, et laiendada silmaringi.

3. Enesemääratluspädevus

Enesemääratluspädevus on suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; leida lahendusi iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvatele ning inimsuhetes tekkivatele probleemidele.

Enesemääratluspädevuse kujundamisele aitab kaasa võimalus valida mooduleid. Õpilane tunneb oma tugevaid külgi, oma huvisid ja sellest lähtuvalt kujundab oma õppekava. Suurt tuge pädevuse kujunemisele annab uurimusliku või praktilise töö teema valimine ja töö koostamine.

Vastavalt üldhariduskoolidele kehtestatud nõuetele on koolis loodud füüsiline ja sotsiaalne keskkond, mis toetab õpilase füüsilist, vaimset ja emotsionaalset turvalisust ning tervise hoidmist.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) enesehindamise rakendamisele kõigis õppeainetes, mille käigus õpilane õpib määratlema oma tugevusi ja nõrkusi, hindama edusamme ning kavandama parendustegevusi;
- 2) õpilase eesmärkide püstitamise ja iseseisva õppimise oskuse kujundamisele ning õpetajate poolt ainealase tagasiside andmisele;
- 3) juhendatud iseseisva õppimise tundidele ja päevadele, mis võimaldavad õpilasel oma aega planeerida, vähendada koolistressi ja keskenduda süvenemist nõudvatele ülesannetele;
- 4) moodulite valimise võimalusele ja õppekava kujundamisele vastavalt huvidele ning teemavaliku vabadusele, et toetada õpilase potentsiaali, vastutustunnet ja eneseteostust;
- 5) õues viibimise soosimisele ja võimaldamisele vahetundide ning õppepauside ajal, et ennetada väsimust ja stressi;

- 6) tasakaalu väärtustamisele õppetöö ja puhkuse vahel ning süsteemsete meetmete rakendamisele vaimse tervise hoidmiseks;
- 7) õpilase suunamisele realistlike eesmärkide seadmiseks ja sellise päevakava koostamiseks, mis arvestab nii õppimise kui ka une- ja puhkeajaga;
- 8) tervisliku toitumise põhimõtete järgimisele koolisööklas, et aidata kujundada harjumust teha teadlikke valikuid;
- 9) kooli spordirajatiste (jõusaal, võimla, staadion) kättesaadavusele õpilastele nii õppetöö raames kui ka väljaspool tunde;
- 10) põhjalikul eneseanalüüsil põhinevatele arenguestlustele, kus analüüsitakse õpilase enesemääratluspädevust, karjääripädevust, isiksuse arengut ning üldist toimetulekut.
- 11) koostöisele tugivõrgustikule (õpetajad, klassijuhatajad, psühholoog, nõustaja, juhtkond ja koordinaator), et toetada õpilast ja märgata emotsionaalseid raskusi;
- 12) regulaarsetele terviseülevaatustele, vaksineerimisele ning õpilaste nõustamisele hügieeni, haiguste ennetamise ja esmaabi teemadel.

4. Õpipädevus

Õpipädevus on suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; eesmärgistada enda tegevust, kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust ja võimalusi.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) funktsionaalse lugemis-, kirjutamis- ja infokirjaoskuse arendamisele kõigis õppeainetes, et toetada õpilase suutlikkust tekste mõista ja luua;
- 2) oskusele vajalikku infot leida, määratlada, hinnata ja kasutada, pöörates erilist tähelepanu allikakriitilisusele ning korrektsele viitamisele;
- 3) erinevate infokandjatega toimetuleku meetodite rakendamisele igas õppeaines, et kujundada õpilasest analüüsiv infotarbija;
- 4) teoreetiliste teadmiste praktilisele rakendamisele ning jooniste, graafikute ja diagrammide interpreteerimisoskuse arendamisele nii ainetundides kui ka klassivälises tegevuses;
- 5) õpitu seostamisele igapäevaeluga läbi õppekäikude, ekskursioonide ning konkurssidel, viktoriinidel ja spordivõistlustel osalemise;
- 6) ennastjuhtiva õppija kujundamisele juhendatud iseseisva õppimise päevade ja õpiülesannete kaudu, pakkudes õpilasele arengut toetavat tagasisidet;
- 7) edasiõppimise ja kutsevaliku teemade lõimimisele kõigisse õppeainetesse;
- 8) õpilaste suunamisele ja häälestamisele elukestvale õppele.

5. Suhtluspädevus

Suhtluspädevus on suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid; esitada ja põhjendada oma seisukohti; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) suuliste vastuste osatähtsuse suurendamisele õppeprotsessis;
- 2) korrektse keelekasutuse nõudmisele kõigis õppeainetes;
- 3) õpilaste julgustamisele oma ideid leida ja neid kaitsta;
- 4) erinevatest tekstidest arusaamise harjutamisele ja selgitamisele;
- 5) õpitu seostamisele eluliste näidetega;
- 6) töödes tehtud vigade analüüsimisele ja neist õppimisele;
- 7) õigekirjavigade parandamisele kõikides ainetes;
- 8) õpilaste suunamisele erialase väärtkirjanduse lugemisele.

6. Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus on suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogialase pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) loodusteadusliku mõtteviisi ning matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogialase pädevuse vajalikkuse rõhutamisele kõigis õppeainetes;
- 2) graafiliselt väljendatud andmete lugemise ning statistiliste andmete rakendamise harjutamisele probleemülesannete püstitamisel ja lahendamisel;
- 3) ühiskonnas toimuvate sotsiaalsete ja kultuuriliste protsesside statistilise kirjeldamise oskuse arendamisele läbi praktiliste ülesannete;
- 4) infotehnoloogiliste programmide ja võimaluste kasutamisele ülesannete modelleerimisel ning lahendamisel;
- 5) erinevate tehnoloogiate ja teadussaavutuste igapäevaeluga seostamisele, tutvustades valdkonna innovatsiooni ning külastades ettevõtteid tehnoloogiliste protsessidega tutvumiseks;
- 6) tehistaibu pakutavate võimaluste teadlikule rakendamisele õppetöö rikastamise eesmärgil.

7. Ettevõtlikkuspädevus

Ettevõtlikkuspädevus on suutlikkus luua ideid ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid, rakendada finantskirjaoskust.

Ettevõtlikkuspädevuse arengut toetavad tegevused on järgmised:

- 1) arenguveestluste läbiviimine;
- 2) õpilasesinduse aktiivne kaasamine koolielu juhtimisse;
- 3) õpilasfirmade tegevuse arendamine;
- 4) projektitööde läbiviimine;
- 5) uurimis- ja praktiliste tööde koostamine;
- 6) finantskirjaoskust arendavate ülesannete lahendamine;
- 7) ürituste korraldamine õpilaste poolt;
- 8) õpilaste algatuste ja ideede toetamine.

Õpilastele antakse ettevõtlikkuspädevuse arendamiseks läbiviidavate tegevuste kaudu võimalus õppida:

- 1) planeerimist;
- 2) eesmärkide püstitamist, nende saavutamist;
- 3) oskust näha probleeme ja leida võimalusi nende lahendamiseks;
- 4) eneseanalüüsi (SWOT meetodil);
- 5) vastutama endale võetud ülesannete eest;
- 6) näitama üles aktiivsust, omaalgatust;
- 7) võtma riske innovaatiliste ideedega;
- 8) paindlikku reageerimist muutustele;
- 9) austama ja aktsepteerima kaasõpilaste tegemisi, innustama koostööle.

8. Digipädevus

Digipädevus on suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada

digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust. See hõlmab suutlikkust osaleda digitaalses sisuloomes, kasutada probleemilahenduseks sobivaid võtteid ning olla teadlik digikeskkonna ohtudest, kaitses oma privaatsust ja järgides moraalseid väärtuspõhimõtteid.

Digipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) infootsingu meetodite valdamisele, andmete filtreerimisele ning oskusele infot kriitiliselt hinnata ja sobivas kontekstis tõlgendada;
- 2) digitaalse sisu loomisele ja digimaterjalide kogude haldamisele, mõistes sealjuures varundamise ja turvariskide olemust;
- 3) distsiplineeritud infotöötaja kompetentside arendamisele läbi õppeinfosüsteemide, kus digivahendid on kesksel kohal kommunikatsioonis ja tööprotsesside jälgimisel;
- 4) õpiülesannete sooritamiseks ja koostööks kooli poolt hallatavate litsentseeritud keskkondade (nt Moodle, Stuudium, Google Workspace, Microsoft 365, TI-Hüppe õpirakendused) kasutamisele;
- 5) õpilase juhendamisele oma digitaalse identiteedi, isikuandmete ja seadmete kaitsmisel, järgides küberhügieeni ja võrguetika põhimõtteid;
- 6) digitehnoloogia eesmärgipärasele lõimimisele kõigisse õppeainetesse vastavalt ainekavades kirjeldatud meetoditele ja veebikeskkondadele;
- 7) kriitilisele meediakasutusele, suunates õpilast mõistma meediakanalite toimimisloogikaid, märkama info- ja algoritmi-mõjutusi ning eristama fakte arvamustest;
- 8) tehisintellekti (AI) võimaluste ja piirangute tundmaõppimisele, et toetada õpilase suutlikkust kasutada uusi tehnoloogiaid eetilisel ja probleemilahenduse eesmärgil;
- 9) digitaalsele koostööle ja loovusele, julgustades õpilast osalema veebipõhistes ühisprojektides ja panustama uue digisisu loomisesse.

§ 8. Läbivad teemad KJPG õppekavas

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlelused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja sisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga, näiteks õppekäigud,

õppereisid, praktikad, ainenädalad, IKT-vahendite kasutamine, õppekava sidumine reaalse eluga, koolisisesed projektid;

- 3) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas praktilises töös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda praktilise töö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 4) paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust korraldades ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Läbivad teemad ja nende käsitus õppetöös:

- 1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja töölaseid valikuid lähtudes enda huvidest, väärtustest, võimetest, isiksuseomadustest;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning jätkusuutlikkust väärtustades on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, austab intellektuaalset omandit, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlusnorme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;

- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning osalema tervist edendava keskkonna kujundamises;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää üksikõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

§ 9. Õppe- ja kasvatus korraldus

1. Õppeperioodid, kursused ja õppemaht

Gümnaasiumis toimub õpe perioodõppe vormis. Õppeaastas on viis õppeperioodi, millest igaüks koosneb vähemalt seitsmest õppenädalast. Ühes õppeperioodis läbitavad ainekursused, nende nädalakoormus ja tundide jaotus on sätestatud direktori kinnitatud tunniplaanis.

Õpilane valib kooli pakutavate moodulite hulgast oma õppekava mahule vastava arvu valikmooduleid. Iga moodul koondab ühe valdkonna kursused ja läbitakse üldjuhul viie kursusena kolme õppeaasta jooksul (v.a sisekaitseõpe). Tulenevalt individuaalsest õpiteest võib õpilane lisaks valida valikkursuseid või üksikuid mooduli kursuseid.

Ühes perioodis on ühe kursuse õppemaht arvestuslikult 21 75-minutilist tundi. Need jagunevad seitsmele nädalale nii, et ühes nädalas on kolm 60-minutilist kontakttundi ja üks 45-minutiline iseseisva õppimise tund (vt tabel 2). 45-minutiline tund toimub õpetaja suunamisel õpilase iseseisva õppena (edaspidi iseseisva õppe tund), mis leiab aset üldjuhul reedeti.

Tabel 2. Tundide pikkus ja jaotus nädalas

Tundide pikkus ja jaotus nädalas	Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev	Neljapäev	Reede	Kokku
Kontakttunnid nädalas (arvestuslik)	75 min		75 min	75 min		225 minutit
Kontakttunnid ja iseseisev tund (tegelik)	60 min		60 min	60 min	45 min	225 minutit

Koolis toimuvad vajadusel tasanduskursused õpilastele, kes lõpetasid põhikooli õppekava kõiki õpitulemusi omandamata. Kursused toimuvad 10. klassis, mis on täiendav tugi teadmiste ja oskuste omandamiseks.

2. Iseseisva õppe korraldus

Juhendatud iseseisev õpe moodustab 20% kursuse mahust ja on õpetaja suunatud. Juhendatud iseseisva õppe eesmärk on eelkõige õpilase õpipädevuse arendamine. Iga aineõpetaja otsustab, millist osa materjalist käsitletakse kontakttunnis ja millist osa iseseisva õppimise tunnis, et jõuda õppekavas kirjeldatud õpitulemusteni.

Iseseisva õppimise tunni toimumise päeval saab õpilane küsimuste korral kontakteeruda õpetajaga Stuudiumi vahendusel. Sel päeval võivad toimuda ka proovieksamid, õppekäigud, konsultatsioonid, järelevastamised ja mõned moodulite kontakttunnid.

Iseseisva õppimise tunni ülesanded võivad hõlmata ühte või mitut iseseisva õppimise tundi (nt projektid, muuseumikülastused jms). Nimetatud ülesanded on seotud õpitavaga ja üldjuhul tuleb need sooritada enne järgmist kontakttundi.

Õpetaja selgitab õpilastele juhendatud iseseisva õppe tagasisidestamise põhimõtteid ning kirjeldab, kuidas ja millisel määral arvestatakse iseseisva õppimise tunni tulemusi kokkuvõtva hinde väljapanekul. Õpetaja märgib kursuse alguses kogu selle info – sealhulgas iseseisva õppe oodatavad võtmetulemused – ka õppeinfosüsteemi (Stuudium), et hindamiskriteeriumid ja eesmärgid oleksid kõigile selgelt nähtavad.

Haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatakse juhendatud õppeks ettenähtud ajakava juhul, kui see erineb kooli üldisest päevakavast.

3. Koostöö kooliväliste organisatsioonidega ja õppe mitmekesistamine

KJPG rikastab õpikeskkonda ja pakub mitmekülseid arenguvõimalusi, kasutades Tartu kui ülikoolilinna ning laiahaardelise hariduskeskuse ressursse. Õpilaste vajaduste ja huvide realiseerimiseks tehakse koostööd teiste Tartu gümnaasiumide, kutseõppeasutuste ning huvikoolidega.

Varasema kogemuse arvestamine ja õppe kohandamine (VÕTA). Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada (kokkuleppel õpilase või lapsevanemaga) tema varasemat õpi- või töökogemust ning teha muudatusi õppesisus, -korralduses ja -keskkonnas. Kui

nende kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline muutus võrreldes kooli õppekavaga, koostab kool muudatuste rakendamiseks individuaalse õppekava.

Mitteformaalõppe ja teiste haridusasutuste kursuste ülekandmine. Õppimist teistes institutsioonides või mitteformaalõppes saab arvestada koolis õpetatava õppe osana järgmistel tingimustel:

- 1) õpilane esitab avalduse mitteformaalõppe arvestamise kohta koolis õpetatava õppe osana,
- 2) õpilasega sõlmitakse kokkulepe, kus fikseeritakse kuidas saavutatakse KJPG õppekavas toodud õpitulemused, tulemuste kontrollimise ja hindamise viis, tegevused tunniplaanis vabaks jäävatel aegadel;
- 3) juhul kui kontrollimisel selgub, et nõutavad õpitulemused on saavutamata, on koolil õigus nõuda nende omandamist ainetundides.

4. Õppeainete- ja ainevaldkondade vahelise lõimingu põhimõtted

Õppetöö planeerimisel ja läbiviimisel toetatakse ainete vahelisi seoseid järgmistest põhimõtetest lähtuvalt:

- 1) järgime kõigis õppeainetes ühiseid õppekorralduse ja hindamise kokkuleppeid;
- 2) käsitleme ainekavades määratletud läbivaid teemasid ja üldpädevusi süsteemselt kõigis valdkondades;
- 3) kasutame juhendatud iseseisva õppe ülesannete puhul ainetevahelist lõimingut;
- 4) loome teemakeskseid tervikuid sama perioodi jooksul õpetatavate ainete vahel;
- 5) suuname õpilasi valima uurimis- ja praktiliste tööde teemasid, mis väljendavad ainetevahelist lõimingut;
- 6) korraldame õppekäike, õppelaagreid ja aktiivõppeprogramme erinevate õppeainete koostöös.

§ 10. Õppekeskkond ja selle mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

Gümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele, kuna iga õpilane saab kujundada oma õppekava vastavalt oma huvidele ja võimetele.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja loob oma kooli vaimsust ning arendab edasi koolipere traditsioone.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) loome vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osapoolte vahel;
- 2) kohtleme kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 3) jagame asjakohaselt ja selgelt otsustusõigust ja vastutust;
- 4) märkame ja tunnustame kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu;
- 5) hoidume õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) ennetame õpilaste vahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) oleme avatud vabale arvamuste vahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) loome õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) loome õhkkonna, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel ning mida iseloomustavad abivalmidus ja üksteise toetamine õpi- ning eluraskuste korral;
- 10) korraldame koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad koolipere jagatud püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 11) korraldame koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest;
- 12) korraldame õpet ka väljaspool kooli ruume (õppekäigud, õppereisid, praktikad ja õpe virtuaalses õpikeskkonnas).

Füüsilist keskkonda kujundades jälgime, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus oleks õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppetöös saaks kasutada internetiühendusega arvuteid ja esitlustehnikat ning õpilastel oleks võimalus kasutada raamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus oleks turvaline ning vastaks tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara oleksid esteetilise väljanägemisega;

- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) oleksid loodud võimalused kehaliseks tegevuseks ja tervislike eluviiside edendamiseks nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

Õppekeskkonna mitmekesistamisel on lähtutud õppetöö rikastamise viisidest, mis võimaldavad õpilastel mitmekülgselt areneda:

- 1) kasutades erinevaid keskkondi rühma- ja tavatundides (nt rühmatöö lauad koridorides, iseseisvat õppimist võimaldavad töökohad, avatud kooliruum, lugemisnurgad ning raamatukogu koos mitmekülgsete õppematerjalide ja -ressurssidega);
- 2) läbi moodulõppe, mis toimub nii erinevates praktikabaasides, partnerite ruumides kui ka kooliväliste juhendajate käe all koolimajas;
- 3) korraldades külalistunde eri klassidele ja õppeainetes, sealhulgas ülekandeid aulast kogu kooliperele;
- 4) õppides väljaspool koolihoonet aktiivõppeprogrammides, kultuuriüritustel, laagrites ja õppekäikudel, aga ka virtuaalkeskondades;
- 5) võimaldades praktilist õpet laboris ja stuudios;
- 6) kaasates söökla läbivate teemade käsitlemisse (nt tervisliku toitumise edendamine ja teemapäevade erimenüüd);
- 7) pöörates tähelepanu tervislikule ja mitmekülgsel toetumisele ka väljaspool sööklat, näiteks pakkudes vahetundides puuvilju;
- 8) kujundades õpikeskkonda õppetööga seonduvate maalide, infotahvlite ja stendidega;
- 9) toetades erinevate õppemeetodite kasutamist nüüdisaegsete tehniliste vahenditega (arvutid, kaamerad, multifunktsionaalsed tahvlid jm);
- 10) rakendades õppetöö rikastamiseks Tartu kui hariduskeskuse võimalusi ning tehes koostööd kõrg- ja kutsekoolidega (sh TÜ, Tartu Kunstikool, TalTech, Tartu Tervishoiu Kõrgkool), muuseumide, kohtute ja teiste asutustega;
- 11) toetades rahvusvahelist ja koolivälist tegevust osalemisega UNESCO ühendkoolide võrgustikus, Läänemere projektis ning Euroopa Parlamendi partnerkoolide programmis (EPAS).

Tehnoloogiliste lahenduste kasutamine õppekeskkonnas:

KJPG on pühendunud nüüdisaegse, mitmekesise ja turvalise digiõppekeskkonna loomisele, mis toetab iga õpilase arengut ning valmistab teda ette elukestvaks õppeks digiühiskonnas. Tehnoloogilised lahendused on integreeritud õppetöö loomuliku osana, toetades nii igapäevast õpetamist, õppijate koostööd kui ka kooliväliseid õppimisvõimalusi.

Digitaristu ja seadmed

Kõigis õpperuumides on kättesaadav kiire ja stabiilne traadita internetiühendus, mis on eelduseks digivahendite kasutamiseks tunnis. Klassiruumid on varustatud interaktiivsete ekraanide või projektoritega, mis võimaldavad õpetajatel kasutada mitmekesiseid digitaalseid õppematerjale. Lisaks on koolil arvutiklassid üldkasutatavate ja ainespetsiifiliste tarkvaralahenduste kasutamiseks. Õpilastel on võimalik kasutada ka kooli sülearvuteid, mis toetavad paindlikku õppetöö korraldust erinevates keskkondades.

Tehisintellekti kasutamine õppetöös

KJPG läheneb tehisintellekti (TI) kasutamisele õppetöös läbimõeldult ja väärtuspõhiselt. Õpilasi suunatakse teadvustama TI võimalusi ja piiranguid, kasutama seda õppimist toetava vahendina ning hoidma alles kriitilist mõtlemist ja iseseisva õppimise võimet. Õpetajad kavandavad õpiülesandeid nii, et need arendavad õpilaste analüüsivõimet ja loovat probleemilahendust ega soosi TI pakutud valmislahenduste mehaanilist kopeerimist

§ 11. Kohustuslike kursuste tunnijaotusplaan

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium on üldhariduskool, mis pakub võimalust omandada gümnaasiumiharidus õpilase enda kujundatud õppekava alusel. Õpilase personaalne õpitee erineb nii valikainete kui ka matemaatika ning võõrkeelega ainekavade osas. Eesmärgiks on, et iga õpilane saaks koostada õppekava, mis vastab tema huvidele ja vajadustele.

Kohustuslikud ained (vt tabel 3) on gümnaasiumi õppekavas sellises mahus, mis võimaldavad sooritada edukalt riigieksamid, valikained on 5-kursuselistes moodulites, nii et õpilane saaks süvendatult õppida aineid, mille vastu on tal huvi, või laiendada oma teadmisi uutes valdkondades.

Tabel 3. Kohustuslike kursuste tunnijaotusplaan

Aine		G1	G2	G3	Kokku
Eesti keel		3	2	3	8
Kirjandus		2	2	2	6

B2 võõrkeel		4	4	3	11
Keeleoskustaseme B2.2 võõrkeel (01.09.2024 õpinguid alustanutele)	või			3	3
Keeleoskustaseme C1 võõrkeel (01.09.2024 õpinguid alustanutele)				2	2
B1 võõrkeel	või	3	3		6
B1 võõrkeel algajatele		6 5 (2025 alustanu tele)	5 6 (2025 alustanutele)		11
Matemaatika		5	5	4	14
Bioloogia		1	1	2	4
Geograafia		2	1		3
Keemia		1	2		3
Füüsika		2	2	1	5
Ajalugu		2	2	2	6
Ühiskonnaõpetus				2	2
Inimeseõpetus		1			1
Muusika		1	1	1	3
Kunst			1	1	2
Kehaline kasvatus		2	2	1	5
Uurimistöö/praktiline töö			1		1
Uurimistöö alused			1		1
Riigikaitse			1		1

§ 12. Moodulite kursuste tunniarvutusplaan

Valikkursused on koondatud teemade kaupa pakettidesse ehk moodulitesse (tabel 4). Üks moodul koosneb viiest kursusest, mis avavad põhjalikumalt ühte valdkonda. Mooduli valikuga muutuvad paketi oleval kursused õpilasele kohustuslikuks. Kursused on jagatud kolme aasta peale. Meedia-, filmikunsti-, spordimooduli, sisekaitseõpe ning mooduli „Loodus, keskkond ja mina“ osaks on ka praktika või laagrid. Moodulite ja valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 16 soovija olemasolul.

Mitmeid kursusi viime läbi koostööpartneritega ning kasutame regulaarselt välislektoreid Tartu Tervishoiu Kõrgkoolist, Tartu Ülikoolist, Tallinna Tehnikaülikooli Tartu Kolledzist, Justiitsministeeriumi Vanglateenistusest, Politsei- ja Piirivalveametist, Päästeametist, Tartu Kunstikoolist, Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz keskusest, jm.

Tabel 4. Moodulite tunnijaotusplaan

Moodul	Kursuse nimetus	G1	G2	G3
Disain	Ruumikujundus	1		
	Joonestamine ja 3D-modelleerimine	1		
	Värvi- ja kompositsiooniõpetus		1	
	Fotograafia		1	
	Disaini alused			1
Ettevõtlikkus ja ettevõtlus	Projektkirjutamise ABC	1		
	Kogukonnapraktika		1	
	Kuidas saada rikkaks?		1	
	Ärieetika		1	
	Enesemüümise kunst			1
Hispaania keel	Tase A1	2	2	1
Inglise keel muutuvast maailmas (01.09.2025 õpinguid alustanutele)	Briti kultuur	1		
	Kirjandusest filmiks	1		
	Amerikanistika		1	
	Suuline eneseväljendus		1	
	Enesemüümise kunst			1
Juriidika	Sissejuhatus diplomaatiasse	1		
	Tsiviilõiguse ja avaliku õiguse alused	1		
	Kriminaalõiguse alused		1	
	Intellektuaalne omand		1	
	Õigusfilosoofia			1
Kultuur ja filosoofia	Sissejuhatus eetikasse	1		
	Kultuur ja mõtlemine	1		
	Loomingulise mõtlemise alused		1	
	Maailmareligioonid			2
Loodus, keskkond ja mina	Eesti loodus	1		
	Keskkonnatehnoloogia	1		
	Eesti elusloodus ja ökoloogia		1	
	Geoinformaatika		1	
	Praktika	0,5	0,5	
Majandus	Majandus- ja ettevõtlusõpe	2		
	Õpilasfirmad		2	
	Äriõiguse alused			1
Psühholoogia	Vaimse tervise ABC	1		
	Suhtlemispsühholoogia	1		
	Psühholoogia alused		1	
	Sotsiaalpsühholoogia		1	

	Isiksuse psühholoogia			1
Prantsuse keel	Tase A1	2	2	1
Saksa keel ja kultuur	Kuulamine ning rääkimine saksa keele B1 tasemel		1	
	<i>Lugemine ja rääkimine saksa keele B1 tasemel</i>		1	
	Kirjutamine ja rääkimine saksa keele B1.2 tasemel		1	
	Kuulamine, lugemine ja rääkimine saksa keele B2-C1 tasemel			2
Sport	Pallimängud	1		1
	Spordilaager	0,5	0,5	
	Spordiõpetus		1	
	Kikkpoks ja enesekaitse		1	
Teadus	Elemendid meis ja meie ümber	1		
	Füüsika ja ühiskond	1		
	Keemia praktikum		1	
	Loogika		1	
	Füüsikalised mõõtmised			1
Tehnika	Arvutigraafika ja 3D-modelleerimine			1
	Elektroonika	1		
	Robootika		1	
	Programmeerimise alused		1	
	Säästev eluviis (TTÜ)			1
Tervishoid	Terviseteadlikkus ehk sissejuhatav kursus tervishoiuvaldkonda (TTK)			1
	Esmaabi ja eneseabi (TTK)	1		
	Anatoomia ja füsioloogia	1		
	Patoloogiad		1	
	Elupäästev esmaabi			1
3D modelleerimine	3D-tegelaskuju modelleerimine	2		
	Arvutimängukeskkonna kujundamine		2	
	3D-animatsioon			1
IT-moodul	Programmeerimine	1		
	Tarkvaraarendus		1	
	Kasutajakeskne disain ja prototüüpimine	1		
	Tarkvara analüüs ja testimine		1	
	Digiteenused			1
Meediamoodul	Meedia olemus	1		
	Televisioon ja audiovisuaalne meedia	1		
	Trükiajakirjandus ja reklaam		1	
	Film ja audiovisuaalne meedia		1	
	Meedia- ja filmipraktika			1
Filmikunsti moodul	Sissejuhatus filmikunsti	1		
	Filmitehnika	1		
	Heli- ja videotöötlus		1	
	Kuidas vaadata filmi?		1	
	Filmipraktika			1

Draama	Mäng ja nali	1		
	Roll ja mask	1		
	Lugu ja mõte		1	
	Heli ja kõne		1	
	Kava ja lava			1
Sisekaitseõpe	Pääste ja elanikkonnakaitse üldkursus	1		
	Päästesündmuste lahendamine	1		
	Pääste õppelaager	1		
	Vanglateenistus	1		
	Politsei ja piirivalve üldkursus		1	
	Politsei		1	
	Politsei ja piirivalve õppelaager		1	
	Maksundus ja toll		1	
	Riigikaitselaager		1	
	Piirivalve			1
Jalgpalli-õpe	Jalgpalli õpe ja treeningmetoodika	2	2	1
	Jalgpallikohtuniku töö ja mängureeglid		1	
	Treeningprotsessi analüüs ja abitreeneri roll		0,5	0,5
	Sportlase toitumine ja tervislik tasakaal		0,5	0,5
	Spordipsühholoogia ja vaimne tugevus			1
	Vigastuste ennetamine ja esmaabi jalgpallis	1		

§ 13. Valikainete tunnijaotusplaan

Koolis õpetatakse soovijatele valikaineid, kus saab osaleda gümnaasiumi iga klassi õpilane.

Tabel 5. Valikainete tunnijaotusplaan

Valikaine	Kooliaste
Noortekoor	G1 - G3
Tasanduskursused (<i>põhikooli õpilüinkade tasandamiseks</i>)	G1
Meedia- ja filmipraktika	
Inglise keele eelduskursus (<i>01.09.2025 õpinguid alustanutele</i>)	G1
Karjääriõpe	G3
Cambridge Advanced C1 eksamiks ettevalmistus (<i>01.09.2024 õpinguid alustanutele</i>)	G3
Matemaatika rakendused II	G3

§ 14. Õpilase individuaalne õpitee

Gümnaasiumi sisseastumise taotlusel õpilane:

- 1) valib vähemalt kolm moodulit (v.a sisekaitseõpe, jalgpall);
- 2) võib valida uue B1 taseme võõrkeele.

Õppimise käigus saab õpilane:

- 1) gümnaasiumi jooksul üle kanda kuni viis kursust (spordikool, huvikool, teaduskool jne).

- 2) esitada (piiratud teovõimega õpilase puhul seadusliku esindaja) taotluse arvestamiseks õppimist mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli- või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi. juhul koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, kus täpsustatakse, kuidas toimub õppekavas määratletud õpitulemuste saavutamine ja hindamine.

§ 15. Õpilase teavitamine ja nõustamine, karjääriteenuste korraldus

Gümnaasium tagab õpilasele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid. Õppekorralduse info on kättesaadav kooli kodulehel ning kooli töötajate käest.

1. Ainekavad ja kursusekavade ülesehitus

Õppeaine õpitulemused ning nende hindamine, taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud on kirjeldatud ainekavas. Ainekavad koosnevad kursusekavadest.

Kursusekavas on kirjeldatud:

- 1) kursuse eesmärgid ja võtmetulemused,
- 2) käsitletavad läbivad teemad,
- 3) riikliku õppekava õpitulemused, mida selle kursusega taotletakse,
- 4) üld- ja valdkonnapädevuste kujundamise võtted,
- 5) hindamise kriteeriumid.

Kursusekava kokkuvõtte esitatakse õppeinfosüsteemis Stuudium. See on avalik info õpilastele ja vanematele ning seal on toodud kursuse:

- 1) eesmärk,
- 2) võtmetulemused (konkreetsed oskused, teadmised),
- 3) võtmetulemuste hindamine (olulised õpiülesanded, hindamise erisused jms).

2. Õppeinfosüsteemi Stuudium kasutamine ja tundide märkimine

Koolis on kasutusel õppeinfosüsteem Stuudium. Vastavalt tabelile 5 tähendab märke „tund“ kontakttunni puhul 60 minutit ja iseseisva õppe tunni puhul 45 minutit.

Iga kursuse algul täidab aineõpetaja Stuudiumis õppeaine info uue kursuse kohta, lähtudes kursusekava kokkuvõttest. Iga kursuse esimesel tunnil selgitab aineõpetaja oma kursuse kohta antud infot, millal peab esitama iseseisva õppimise tunni ülesanded, kuidas need tagasisidestatakse ning mis on ülesannete eesmärk.

Õpetaja kannab kõik kontakttunnid Stuudiumisse nende toimumise päeval vastavalt tunniplaanile. Õpetajad kannavad toimunud tunnid päevikusse toimumise päeval hiljemalt kella 18.00-ks. Sissekandesse märgitakse tunni sisu ja puudumised, vajadusel ka õpiülesannete hinded ja kodused ülesanded. Iseseisva õppe tunni ülesande kannab õpetaja Stuudiumisse hiljemalt iseseisva õppe päevale eelneval päeval. Info parema liikumise tagamiseks märgib õpetaja ülesande ka iseseisva õppe tunni koduseks ülesandeks.

3. Karjääriõpetus ja nõustamine

Kõikides ainetes tutvustatakse valdkonna elukutseid ning karjäärivõimalusi vastavalt ainekavades toodule. Viiakse läbi õppekäike ettevõtetesse, tehakse koostööd kõrgkoolidega ning kaasatakse õppetöösse külalisõpetajaid ja spetsialiste.

Õpilaste nõustamise ja karjääriteenuste tutvustamisega tegelevad psühholoog ja õpilasnõustaja. Konsulteerimine toimub koostöös klassijuhataja, õppejuhi ja teiste spetsialistidega nii individuaalselt kui ka gruppitöö vormis. Valikainena on õpilastel võimalik läbida karjääriplaneerimise kursus ning osaleda koostöös Töötukassaga toimuvates loengutes ja konsultatsioonides.

§ 16. Hindamine

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja õpilasele tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

1. Kujundav hindamine KJPG-s

KJPG-s on kasutusel kujundav hindamine, mis on õppe kestel toimuv hindamine, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed (vt tabel 6).

Hindamise eesmärgid on:

- 1) õppekavas sätestatud kursuse õpitulemuste ja aine võtmetulemuste täitmise kontrollimine;
- 2) õpilase arengu toetamine;
- 3) tagasiside andmine õpilase õppeedukuse kohta;
- 4) õpilase innustamine ja suunamine eesmärgipärasele õppimisele;

- 5) õpilase enesehinnangu kujunemise suunamine ning õpilase nõustamine ja toetamine edasise haridustee valikul;
- 6) õpetaja tegevuse suunamine õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 7) aluse loomine õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.

Õppetöö vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õpitulemuste saavutamise, üldpädevuste arengu, gümnaasiumi lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ning läbivate teemade õppe kohta. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Õpilane kaasatakse enese ja vajadusel kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Tabel 6. Kujundava hindamise protsess toimub alljärgneva tabeli alusel.

	Kuhu õppija läheb?	Kus õppija on?	Kuidas soovitud saavutada?
Õpetaja	Õppe-eesmärkide ja edu kriteeriumite selgitamine	Efektivse vestluse juhtimine ning teised meetodid, mis annavad teavet õppija taseme kohta.	Edasiviiva tagasiside andmine
Kaasõpilane	Õppe-eesmärkidest ja edu kriteeriumitest arusaamine ning kaaslastega jagamine (kaaslastele selgitamine)	Kaaslased kui õpperessurss, üksteiselt õppimine ja üksteise õppimise toetamine	
Õppija	Õppe-eesmärkidest ja edu kriteeriumitest arusaamine ning nende omaksvõtmine	Õppija aktiveerimine oma õppimise eest ise vastutust võtma (ennastjuhtiv iseõppija)	

2. Eristav ja mitteeristav hindamine

Hindamine viiepallisüsteemis kohustuslikes ainetes:

- 1) hindegas „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase saavutatud õpitulemused vastavad ainekavas püstitatud eesmärkidele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegas „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt ainekavas püstitatud eesmärkidele;

- 3) hindegas „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika;
- 4) õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad ainekavas püstitatud eesmärkidele, kuid esineb puudusi ja vigu;
- 5) hindegas „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
- 6) hindegas „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi, areng puudub.

Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegas „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegas „4” 75–89%, hindegas „3” 50–74%, hindegas „2” 20–49% ning hindegas „1” 0–19%.

KJPG-s võib kasutada ka hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud” va kohustuslike ainete kursusehinnetenä. Hindamisviis määratakse õpetaja otsusel ainekavas, tagades õpilastele selguse hindamiskriteeriumide osas enne õppetöö algust. Hinde „arvestatud” saab õpilane, kelle suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust saab lugeda vähemalt piisavaks vastavalt õppekavas toodud õpitulemuste nõuetele. Hinde „mittearvestatud” saab õpilane, kelle suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust ei loeta õppekavas sätestatud õpitulemuste põhjal piisavaks.

3. Hinde kujunemine

Kursuse lõpus pannakse välja kursusehinne ja kursusehinnete alusel kooliastmehinne (kokkuvõtvad hinded).

Kursusehinne kujuneb oluliste õpiülesannete alusel. Olulised õpiülesanded on kursuse algul aineõpetaja poolt esitatud konkreetsed õpiülesanded, mis mõõdavad kursuse võtmetulemuste saavutamist. Kursusehinne kantakse päevikusse hiljemalt kolme tööpäeva jooksul kursuse viimase tunni toimumise päevast.

Kooliastmehinne pannakse välja õppejuhi antud kuupäevaks.

Kokkuvõtvä hindamisena (nii kursuse- kui kooliastmehindena) käsitletakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist varasemate õpikogemuste arvestamise kaudu.

Üldjuhul hinnatakse mooduli kursuseid ühe kooliastmehindega, v.a majandusmoodulis. Mooduli kooliastmehinne kujuneb kõikide kursuste kokkuvõtva hindena. Arvestatud või vähemalt rahuldava kooliastmehinde saamiseks peab õpilane olema läbinud arvestatult või vähemalt rahuldavalt kõik kursused. Kui õpilane on koolivahetuse tõttu läbinud mooduli osaliselt, otsustab kooliastmehinde kujunemise alused õppejuht individuaalse juhtumi järgi.

4. Hinnetest ja hinnangutest teavitamine

Kõik hinded ja hinnangud sisestatakse elektroonilisse päevikusse, mille vahendusel teavitatakse õpitulemustest õpilasi ja vanemaid.

Kirjalike tööde hinded märgitakse päevikusse seitsme tööpäeva jooksul, välja arvatud eesti keele kirjandid ja matemaatika arvestuslikud tööd, mille tagasisidestamisele võib kuluda rohkem aega. Kursuse alguses teeb õpetaja õpilastele ka suuliselt teatavaks õppeaines oodatavad võtmetulemused ning kohustuslikud õpiülesanded koos nende täitmise ja hindamise aja ja vormiga. Haridusliku erivajadusega õpilast hinnatakse kooli õppekava alusel, kui tema individuaalses õppekavas ei ole sätestatud teisiti.

Kui õpilane jätab õpiülesande sooritamata, märgitakse päevikusse tähis „T“ ning olulise õpiülesande puhul „!T“. Juhul kui õpilane puudub olulise õpiülesande sooritamiselt, kasutatakse märget „P!T“. Kõik olulised õpiülesanded tuleb sooritada esimesel võimalusel või õpetajaga sõlmitud kirjalikul kokkuleppel. Pärast ülesande täitmist asendatakse märged hinde või hinnanguga. Kui õpilane ei soorita olulist õpiülesannet kokkulepitud ajaks ja seetõttu on omandamata 50% või rohkem kursuse mahust, märgitakse kursusehindeks „MH“ (mitte hinnatud). Selline kursus ei lähe õppekava täitmisel arvesse.

Kui olulise õpiülesande tulemus või kursusehinne on „puudulik“, „nõrk“, „mittehinnatud“ või „mittearvestatud“, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltööks aineõpetajaga kokkulepitud tähtajaks. Kokkulepe on fikseeritud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Hõbe- või kuldmedali taotlemisel on õpilasel õigus järele vastata kuni kaks kursusehinnet.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine või plagiaat, võib vastavat tööd, esitust või tegevuse tulemust hinnata hindegaga „nõrk“.

§ 17. Hinde vaidlustamine

Õpilastel ja vanematel on õigus vaidlustada kooliastme ja -eksami hinnet. Selleks pöördub vaidlustaja hinde teada saamisest viie tööpäeva jooksul kooli direktori poole ja toob välja hinde vaidlustamise põhjused. Kooli direktor moodustab vajadusel komisjoni, kes vaatab läbi hinde vaidlustamise asjaolud ja langetab otsuse hinde kohta kümne päeva jooksul peale avalduse saabumist.

Õpilasel on õigus vaidlustada olulise õppeülesande ja kursuse hinnet. Selleks pöördub õpilane õpetaja ja/või õppejuhi poole, tuues välja vaidlustamise põhjused hiljemalt viie tööpäeva jooksul hinde teada saamisest. Õpetaja selgitab õpilasele hindamise kriteeriume ja korda ning toob välja hinde kujunemise põhjendused.

Õppejuhi poole pöördumisel kuulab õppejuht ära eri poolte arvamused ja langetab otsuse hinde vaidlustamise kohta.

§ 18. Järelevastamine

Järelevastamine toimub üldjuhul mihklipäevadel, välja arvatud suulised vastamised ja etteütlused. Mihklipäev on kõigile õpilastele loodud võimalus oluliste õpiülesannete ette-, järele- ja ümbervastamiseks. Mihklipäevade graafiku teeb õppejuht teatavaks poolaasta alguses ning need toimuvad vähemalt kaks korda igas perioodis.

Mihklipäeval osalemiseks registreerub õpilane kirjalikult aineõpetaja juures, teatades, millise õpiülesande sooritamiseks ta on ette valmistunud. Õpetaja esitab registreeritud õpilaste nimekirja koos ettevalmistatud ja nimestatud töödega mihklipäeva läbiviijale õppejuhi määratud tähtjaks.

Erandjuhtudel, kui õpilasel ei ole haiguse või muu kaaluka põhjuse tõttu võimalik mihklipäeval osaleda, pöördub ta lahenduse leidmiseks aineõpetaja või õppejuhi poole. Juhul kui õpilane loobub talle määratud järelevastamise võimalusest ilma põhjuseta, ei ole õpetaja kohustatud talle uut võimalust pakkuma.

§ 19. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostöö väljundiks on aine- ja kursusekavade lõimitud arendamine, samuti ainevaldkondade vaheline koostöö kooli õpilasürituste planeerimisel. Aineõpetajad planeerivad

ühiselt praktilisi õppepäevi, õppekäike ja aktiivõppeprogramme, mis toetavad üldpädevuste kujunemist ja näitavad seoseid erinevate teadusvaldkondade vahel.

Koolis soodustatakse õpetajate koostöist õppimist, et jagada häid praktikaid kaasava hariduse, digitehnoloogia kasutamise ja kujundava hindamise valdkonnas. Õpetajad teevad regulaarset koostööd psühholoogi, õpilasnõustaja ja õppejuhiga, et toetada õpilaste individuaalset arengut, kohandada õpet vastavalt vajadusele ning ennetada õpiraskusi.

§ 20. Individuaalne õppekava

Individuaalse õppekava (IÕK) koostamisel ja rakendamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 18 ning gümnaasiumi riikliku õppekava § 13 sätetest.

1. Haridusliku erivajaduse korral, mis väljendub kõrgetes võimetes, loomingulisuses või tugevas motivatsioonis, pakub kool õpilase arengu toetamiseks järgmisi võimalusi:
  - 1) laia valikut valikkursusi ja tuge rahvusvaheliste tasemeeksamite sooritamiseks võõrkeeltes;
  - 2) osalemist TÜ Teaduskoolis ning koolivälistes organisatsioonides ja läbitud õppe ülekandmist;
  - 3) osalemist aineolümpiaadidel, võistlustel, konkurssidel ja konverentsidel (koolisisesest kuni rahvusvahelise tasandini);
  - 4) uurimusliku või praktilise töö koostamist ning osalemist projektides ja töörühmades;
  - 5) eneseteostust huvitegevuses ning kooliürituste ja omaloominguõhtute korraldamist;
  - 6) panustamist õpilasesinduse töösse ning õpilaste esindamist kooli hoolekodus ja õppenõukogus;
  - 7) õppimist vahetusõpilasena välisriigis.
2. Individuaalset õppekava rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel, kui sellega nähakse ette riikliku õppekava õpitulemuste vähendamine, asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine.
3. Tervislikel põhjustel koduõppel viibivale õpilasele koostatakse IÕK, millega võib vähendada õppekoormust kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.
4. Koolipoolne individuaalne õppekava koostatakse juhul, kui:
  - 1) õpilase ainealased teadmised ja võimed on klassikaaslastest oluliselt kõrgemad;
  - 2) õpilane õpib paralleelselt kahes üldhariduskoolis;

- 3) õpilasel on põhjendatud erisoovid seoses õpirändega (välismaale suundumine või sealt naasmine) või koolivahetusega õppeperioodi keskel;
- 4) tervislik seisund või muud olulised põhjused tingivad vajaduse erisusteks õppetöös, hindamises või vastamise tähtaegade pikendamises.

§ 21. Koolieksamid

Õpilane sooritab koolieksami üldjuhul 12. klassis.

Koolieksami võib sooritada kõigis kohustuslikes õppeainetes ja valikainetes, mida on gümnaasiumiastmes õpitud vähemalt 105 õppetundi, v.a ühiskonnaõpetus, milles saab sooritada samuti koolieksami. Koolieksam on lubatud sooritada ka moodulainetes. Koolieksam loetakse sooritatuks hindele „väga hea“, kui õpilane on saavutanud vabariiklikul olümpiaadil märkimisväärse koha või saavutanud eksamiaines silmapaistvaid tulemusi, näiteks rahvusvaheliste olümpiaadide raames, olles sooritanud mõne rahvusvaheliselt tunnustatud testi või muul taolisel viisil. Vastava taotluse esitab õpilane direktorile, kes vaatab taotlused läbi koos aineõpetajaga ja otsustab taotluse rahuldamise.

Täpsem koolieksamite kord sätestatakse direktori käskkirjaga.

1. Tasemeeksami punktide teisendamine koolieksami hinneteks

Rahvusvaheliselt tunnustatud keele eksamite sooritamise soodustamiseks teisendatakse KJPG-s võõrkeele tasemeeksami tulemused koolieksami hindeks. Punktide ja tasemete vastavus koolihindele on toodud järgnevas tabelis:

Tabel 7. Tasemeeksami tulemuse teisendamine koolieksami hindeks

Õpilase võõrkeele õppetase KJPG-s	Tasemeeksami tulemus	Koolieksami hinne
C1/B2	C1/B2 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	B1 tasemele sooritatud eksam	hea (hinne „4“)
	A2 tasemele sooritatud eksam	rahuldav (hinne „3“)
B1	C1/B2 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	B1 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	A2 tasemele sooritatud eksam	hea (hinne „4“)
	A1 tasemele sooritatud eksam	rahuldav (hinne „3“)
A2	C1/B2 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	B1 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	A2 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne „5“)
	A1 tasemele sooritatud eksam	hea (hinne „4“)

§ 22. Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamine, vormistamine ning kaitsmine toimub vastavalt direktori kinnitatud korrale ja juhendile. Igal tööl on kooli poolt kinnitatud juhendaja, kusjuures välisjuhendaja kasutamisel määratakse kooli poolt vastutav kontaktisik.

Õpilasuurimuse või praktilise töö hindamisel lähtutakse käesolevas dokumendis sätestatud üldisest hindamiskorraldusest. Täpsem hindamise korraldus on kirjeldatud KJPG uurimis- ja praktiliste tööde juhendis. Kaitsmised toimuvad vastavalt kooli üldtööplaanile.

Juhul kui õpilasuurimust või praktilist tööd ei ole tähtjaks esitatud, tööd ei ole lubatud kaitsmisele või on see hinnatud hindegas „puudulik“ või „nõrk“, antakse õpilasele võimalus järelkaitsmiseks.

§ 23. CertiLingua sertifikaat

CertiLingua on rahvusvaheline sertifikaat, mis tõendab õpilase mitmekeelseid (*plurilingual*), Euroopa ja rahvusvahelisi pädevusi. Seda antakse gümnaasiumi lõpetajale lisaks riiklikule tunnistusele ning see on mõistetav ja tunnustatud kogu Euroopas.

CertiLingua sertifikaat toetab noorte karjääri, tõendades nende kõrget võõrkeeleskust ning kultuurilist ja sotsiaalset kompetentsust rahvusvahelisel areenil.

Sertifikaati saavad taotleda silmapaistvate tulemustega õpilased, kelle jaoks on see tunnustatud tõendus võimest Euroopa kontekstis edukalt orienteeruda. Haridus- ja Teadusministeeriumi akrediteeringu alusel on KJPG-l õigus CertiLingua sertifikaati välja anda.

1. Tingimused koolile CertiLingua sertifikaadi väljaandmiseks

KJPG-s on võimalik õppida inglise, vene ja saksa keelt B2-tasemel. Keeleoskus on tõestatud vastava keele taseme- või riigieksamiga. Õpilane võib omandada B2-taseme võõrkeeleskuse ka väljaspool kooli ja esitada kursuste läbimise kohta tõendi vastavalt kooli õppekava kursuste ülekandmise korrale. Ettepaneku õpilasele sertifikaadi omistamiseks teeb aineõpetaja või avaldab selleks soovi õpilane ise.

Integreeritud keeleõpe toimub järgmistel kursustel:

- 1) „Briti kultuur“ (kuni 31.08.2026);
- 2) „Kirjandusest filmiks“ (kuni 31.08.2026);

- 3) „Amerikanistika“ (kuni 31.08.2026);
- 4) „Saksamaa kultuur“ („*Deutschland: Kultur*“);
- 5) „Saksamaa maiskonnalugu“ („*Deutschland: Landeskunde*“).

2. Tingimused õpilasele CertiLingua sertifikaadi saamiseks

Õpilane peab omama vähemalt kahes võõrkeeles B2-taseme oskust nii suuliselt kui ka kirjalikult. Need keeled ei tohi olla õpilase emakeeleks. Õpilane peab olema aktiivselt osalenud vähemalt kahel kakskeelsel (bilingual/LAK) kursusel, kus vähemalt 70 akadeemilist tundi õpetatakse võõrkeeles mõnes muus õppeaines kui võõrkeel.

Õpilane peab tõestama, et on arendanud kultuuridevahelisi ja rahvusvahelise suhtluse oskusi, mis hõlmavad:

- 1) osalemist vahetu suhtlusega projektides või koostööprojektides välispartneritega,
- 2) õppetegevusi, mille fookus on Euroopa ja rahvusvahelised teemad,
- 3) dokumenteeritud kogemusi kultuuriliselt mitmekesises kontekstis.

Õpilase saavutused, projekti- ja keeletaseme dokumentatsioon tuleb esitada ja hinnata vastavalt programmi juhendile. See dokumentatsioon kinnitab, et õpilane vastab CertiLingua standarditele.

CertiLingua sertifikaat tõendab, et lõpetaja suudab suhelda rahvusvahelises kontekstis vähemalt kahes võõrkeeles, on omandanud kakskeelse õppe ja kultuuridevahelise kogemuse ning on valmis jätkama õpinguid või tööd rahvusvahelises keskkonnas. Tingimuste täitmisel ja dokumentatsiooni esitamisel omistatakse õpilasele Certilingua tunnistus koos gümnaasiumi lõputunnistusega.

§ 24. Väljalangemisohus õpilase leidmine ja toetamine

Väljalangemisohus on õpilane, kes

- 1) tervisliku seisundi,
- 2) sagedaste puudumiste (vähemalt 20% õppetööst perioodi jooksul) või
- 3) puudulike õpitulemuste tõttu (kolm või enam negatiivset kursusehinnet või märget „mittearvestatud“/„mittehinnatud“) vajab täiendavat tuge õppekava täitmiseks.

Väljalangemisohus õpilase esimene märkaja on klassijuhataja või tugispetsialist. Klassijuhataja selgitab välja õpilase ebaedu põhjused, kaasates vastavalt vajadusele aineõpetajaid, tugispetsialiste ja lapsevanemaid. Koostöös lepatakse kokku toe vajadus, liik ja rakendamise ajaperiood.

Võlgnevuste likvideerimiseks ja õpitulemuste parandamiseks kasutatakse järgmisi meetmeid:

- 1) õpilane osaleb ainealastes konsultatsioonides;

- 2) negatiivsete kursusehinnete ja sooritamata õpiülesannete järelevastamine toimub üldjuhul ülekoolilistel mihkclipäevadel või õpetajaga kokkulepitud ajal;
- 3) õpilasele koostatakse vajadusel individuaalne õppekava või õpiplaan.

Kui rakendatud meetmed ei ole andnud tulemusi ning õpilane on järgneva perioodi lõpuks jätkuvalt ebaedukas, koostavad klassijuhataja ja tugispetsialist kokkuvõtliku esildise kooli juhtkonnale. Esildises tuuakse välja õpilase õpijõudlus, puudumiste statistika ning seni rakendatud sekkumised ja tugimeetmed.

Juhul kui koolipoolne ressurss õpilase toetamiseks on ammendunud ja õpilase staatus õpikeskkonnas ei muutu, teavitab kooli juhtkond seaduses sätestatud korras kohalikku omavalitsust edasiste meetmete rakendamiseks.

§ 25. Kooli nimekirjast kustutamine

Kooli nimekirjast võib kustutada täisealise õpilase,

- 1) kellel on perioodi lõpus kolmes või enamas aines 50% kursusehinnetest „puudulikud“, „nõrgad“, „mittearvestatud“ või „mittehinnatud“ (õpilane pole õpetajaga kokkulepitud ajal järele vastanud);
- 2) kellel on õppeaasta lõpus ühes aines (milles on rohkem kui üks kursus) kõik kursusehinded „puudulikud“ või „nõrgad“ või „mittearvestatud“ või „mittehinnatud“;
- 3) kes on saanud õppeaasta jooksul kirjaliku noomituse direktori käskkirjana (põhjuseta puudutud kalendrikuus 20% tundidest või kooli kodukorra ränk rikkumine) ja õpilase käitumine ei ole muutunud.

Kooli nimekirjast kustutatakse täisealine õpilane,

- 4) kellel on õppeaasta lõpus kolmes või enamas aines 50% kursusehinnetest „puudulikud“ või „nõrgad“, „mittearvestatud“ või „mittehinnatud“;
- 5) kes ei täida nominaalse õppeaja jooksul gümnaasiumi lõpetamise tingimusi ja kelle õppeaeg ei ole individuaalse õppekava kohaselt pikendatud.
- 6) Ettepaneku direktorile õpilase nimekirjast kustutamiseks teeb klassijuhataja või õppejuht, v.a punkt 3 nimetatud juhul.

§ 26. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb õpilasel läbida vähemalt 96 kursust ja saada vähemalt “rahuldavad” kooliastmehinded. Tulenevalt individuaalsest õpiteest (vt § 14) võib kursuste arv lõpetajatel olla suurem.

Gümnaasiumi lõputunnistus väljastatakse õpilasele,

- 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või arvestatud;
- 2) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

§ 27. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava uuendused ja täiendused kinnitatakse üks kord õppeaastas.